

Prijedlog amandmana na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu, P.Z. br. 554

PRIJEDLOG AMANDMANA:

I. Prijedlog amandmana na članak 5. Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu kojim se mijenja članak 11. Zakona o hrvatskom državljanstvu

U članku 5., stavku 3. riječi „u inozemstvu“ zamjenjuju se riječju „tamo“, a u stavku 4. iza riječi „državljanstva“ briše se zarez te se brišu riječi „osoba koja je promijenila prebivalište u druge države koje su u to vrijeme bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska“.

Obrazloženje: Budući da su se brojni hrvatski iseljenici iseljavali na način da su promijenili prebivalište u druge države koje su u to vrijeme bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska, uslijed povećanih demografskih potreba Republike Hrvatske (koje su istaknute kao cilj predloženog zakona), ovoj kategoriji iseljenika je potrebno omogućiti stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem na način da se ta kategorija ispusti iz članka 5. stavka 4. Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu. Pritom je potrebna i odgovarajuća izmjena u stavku 3., imajući u vidu da se države koje su bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska u to vrijeme nisu smatrale „inozemstvom“, a koji je stav potvrdila i ustavnosudska praksa (Ustavni sud Republike Hrvatske, broj: U-III-2826/2006, od 24. ožujka 2009. godine).

II. Prijedlog amandmana na članak 17. Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu kojim se dodaje članak 30a. Zakonu o hrvatskom državljanstvu

U članku 17. kojim se dodaje članak 30a., dodaje se novi stavak 2. koji glasi: „Hrvatskim državljaninom smatra se i osoba rođena izvan Republike Hrvatske u razdoblju do 8. listopada 1991. koja je u trenutku rođenja stekla hrvatsko državljanstvo na temelju porijekla, ali joj je protivno propisima koju bili na snazi u trenutku rođenja u matičnim knjigama i evidenciji o državljanstvu u Hrvatskoj ili drugoj državi koja je u to vrijeme bila u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska upisano neko drugo državljanstvo“

Obrazloženje: Cilj predložene izmjene jest riješiti problem obespravljenih građana koji su rođeni kao hrvatski državljani, ali im je protivno propisima u vrijeme Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) bilo upisano državljanstvo neke druge republike u sastavu SFRJ, te im omogućiti ostvarivanje prava na hrvatsko državljanstvo. Radi se isključivo o slučajevima u kojima su oba roditelja hrvatski državljani, a djeca su, najčešće greškom matičara, bila upisivana u neko drugo republičko državljanstvo uslijed čega danas ne mogu ostvariti pravo na hrvatsko državljanstvo. Zbog toga trpe brojne posljedice, kao što su razdvojene obitelji, nemogućnost boravka radi kontinuirane brige o vlastitoj imovini u Republici Hrvatskoj te su im uskraćena i brojna druga prava koja im pripadaju kao hrvatskim državljanima.

Zakonom o državljanstvu SFRJ ("Sl. list SFRJ" br. 58/76) u poglavlju IV koje je naslovljeno „Rješavanje sukoba republičkih zakona o državljanstvu (kolizijske norme)“ bila je predviđena imperativna norma sadržana u čl. 22. st. 1.: „Republičko državljanstvo određuje se djetetu po zakonu republike čije državljanstvo imaju oba roditelja u trenutku njegovog rođenja.“ Iz navedene odredbe proizlazi da su za navedene slučajeve isključivo bili mjerodavni tada važeći hrvatski propisi – i to u prvom redu Zakon o državljanstvu SR Hrvatske ("Narodne novine" br. 32/77), čiji je čl. 4. st. 1. toč. 1. propisivao da porijeklom stiče hrvatsko državljanstvo dijete "ako su oba roditelja u trenutku rođenja djeteta državljani Socijalističke Republike Hrvatske". Dakle, radi se o djeci rođenoj u razdoblju do 8. listopada 1991. godine, kojoj je protivno tada važećim propisima bilo upisano državljanstvo neke druge republike u sastavu SFRJ. Upravna praksa ih sprječava u ostvarivanju prava na hrvatsko državljanstvo unatoč stavu Ustavnog suda RH izraženom u nizu presuda (U-III-2006/2001 od 11. srpnja 2006; U-III-5559/2012 od 15. listopada 2014.; U-III-2343/2011 od 11. prosinca 2014.; U-III-746/2014 od 2. ožujka 2016.) da se pogrešnim upisom nikako nije moglo steći državljanstvo i da se hrvatsko državljanstvo utvrđuje isključivo na temelju zakona koji su vrijedili u trenutku rođenja djeteta. Predloženom interpretativnom zakonskom odredbom bi se zaustavila neustavna i nezakonita upravna praksa koja diskriminira određenu kategoriju građana u ostvarenju prava na hrvatsko državljanstvo.